

quocunque iure inspecto locus erit, quies instrumentum à iure, vel statuto desideratur non vique ad probationem præcise, sed principalius ad substantiam, & solemnitatem actus, ut in nonnullis ex illis casibus, quos referunt gl. 2. in l. contrahitur 4. ff. de pignorib. gl.; in l. pallium 17. C. de patiis, gl. verb. in scriptis, ins. in c. 1. 8. postquam, de causis in 6. & vbiue DD. Speculator in it. de instrumentis edis 8. restat. videre, num. 14. Guido Papar. q. seu decis. 18. num. 2. vbiue scriptores alios, plena manu congettos ab Alvaro Valaf. de iure emph. q. 7. n. 15. 2. (qui * num. 5. vers. 80. lucta quam, paucis esse censet eiusmodi casus, in quibus pro substantia exiguntur scriptura, tam plures sint, quam quos ipse putat, ut mox videbimus) Surdo deci. 33. numer. 1. 2. 3. 10. & 11. Morla in empor. at tie fidei instruunt, in predulisti numer. 8. vers. Ceterum, Antonius Cardoso in summa, senpraxi iudic. cum, & aduscas. verbo probatio, num. 5. Thoma Valalco allegat. 72. numer. 1. qui omnes agnoscunt, ubi pro substantia, & perfectione actus solenius exiguntur scriptura actu alterius factum ipso iure nullum est, neceius probationem per quocunque testes factam, illas ei vites tribueret, licet aliud esset, si ad probationem tantum scriptura exigeretur, quod pro aliis adnotauit, optimè Didac. à Brito ad c. patiis 6. 1. n. 13. de locato, & conducto (quicquid distinctionem hanc repudiet la. in l. numer. 6. ad fin. C. de iure emph.) atque adeo idem dicendum est in specie * d. l. n. 1. ubi ad substantiam, & valorem paci de reloquendo, scripturam desiderat planè indicat illa verba. Nisi forte p. p. et p. scripturam specialiter initia, ac sensit gloss. ibi, verbo passa, dicens speciale esse in eo casu scripturam requiri, sicut in l. 1. C. de iure emph., quo quidem loci in contractu emphyteutico omnino scripturam exigere noruit idem. Accusatis ibi, verb alienacionis, vers. Item hic necessaria, & verb scriptura, in princ. quicquid potest variet, enim priorem sententiam alibi sapere ab eodem Accur. reperit, & communem, & veriorem esse profundit Salyc. num. 5. in princ. sententia vers. Ali. quod hic est special. & hoc tenetur communiter, ac post alios laf. ibidem n. 6. 1. vers. Contrariam partem, iunctio n. 6. 1. fin. Catel. Cotta in memorial. iur. verbo emphyteusis concessa, vers. Et hoc dictum, frequentiusque receptam esse pluribus relatis pronunciat Alvaro. Valalco d. 9. numer. 2. in princ. iuris vers. Verum tamen, quanquam prius, ut ipse ibidem fatur, ac referit, eam impugnauerit, & licet postea n. 1. ipsam restrinxat ut requiratur in emphatepsi ad probationem tantum, non verò ad substantiam illius, quod & voluit Anastasio Geronimius de sacrum immunitatis lib. 3. cap. 17. num. 122. & 123. receptus a Camillo Borrelli in summa deci. 1. p. sit. 33. num. 2. & saltem in emphyteusi seculari in d. cap. portis 5. 2. num. 14 qui tamen postea variat, ut mox videbimus; est enim * longe verius, nem. dum ad probationem, sed & ad substantiam emphyteuti contractus scripturam requiri, vt concludant longe melius Salyc. Iaf. & Catel. Cotta supra, Iulius Clarus lib. 4. sent. 8. emphyteusis, quafi. 4. Menoch. consil. 708. numero 2. & 3. vol. 7. & de presumpt. lib. 3. presumptio 108. numer. 2. & indistincte sententiam hanc versio rem, ac receptionem esse cum pluribus quoque concludant Mascard. de probat. com. 1. concl. 602. alia 603. num. 1. & 2. (vbi rationem explicat) Caldas. Pereira de renouata emphyteusica quafi. 2. sub

cum

Dissertat. XIII.

149

- 5 Loci verbum generale est, ad cuiuscumque generis loca, vel prædia, scilicet tam rustica quam urbana, quoniam accipiunt in loco cuiuslibet C. de locato, & n. seqq.
- 6 Nisi substantia materia sequa ad sola oppida, vel territoria refratur, prædiorum comprehensionem excludat.
- 7 Ratio line cui, C. de locato prædicto dissecatur non minus verificatur in prædiis rusticis, quam in urbani.
- 8 Martineus Affilius, dum docet, colonum amicum nos pro eodem pretio præferendum esse recte intelligi a Prospere Carandia in eius additione, & aliis, ut loquuntur inspecta consuetudine, seu lege municipalis cinitatis Neapolitana.
- 9 Deciso Hispalensis Senatus referatur, & dubius numer. seqq.
- 10 Concessione circa litium accumulationem Hispalii exorsa in Sensu definiuntur, Granata vero à Indice ad id numeris per curiam deputata vulgo dicta Iuez de dependencias, ibid.
- 11 Lites duab. ad idem tendunt, ac cumulationi actionum regulariter locis est.
- 12 Iure, speciales causas continentia, tantum absunt, ut regulam generali in omnibus aliis causis conscientiam, & in modo ultra expressos regiam in contrarium firmam reddant.
- 13 Lex 1. §. permititur, vel Planè, alias §. planè 44. in fin. ff. de aqua quotid. & aqua, expenditur.
- 14 Feudorum inuestitituram unius vassallo factam, possit eius heres maiusculas imperare saltum intram.
- 15 Emphyteusis finitam, proper generationem finitam possunt descendentes, vel proximiores intra gradum petere sibi renouari, & si id non fiat, ob iniuriam sibi ad hoc factam applicare.
- 16 Emphyteusis, & feudum specialem renouationis equitatem habent, proper ville dominum ex eis translatam in emphyteusam, & feudatum.
- 17 Argumentum de feudo ad emphyteusim, & vice versa regulariter valeat.
- 18 Emphyteusis, vel fendarum successoribus ideo renouationis iuri competit, quia cum dominum saltem vitio rei emphyteutica vel feudalis in defunctione, & antecessores iuxta inuestitura temorem fuerit continuatur, iniquum, & iniuriosum videatur eadem beneficio illos defraudare, siue non eis potius quam extraneis id concdere.
- 19 Quod maximè procedit in emphyteusis, ac feudo familiaribus vel mixtis, que causa maior adest ratio renouationem concedendi filii, vel cognati proximiorebus defunctione proper peculiarem affectionem ad res que in dominio saltem utriusque suorum fuerunt.
- 20 Aduocatorum filii, si doctrina pelleat, officio, & honoribus paternis condecorandi sunt, in cam que rem nonnulla expenduntur iusta.
- 21 Granatenis curia observantia in simili causa refertur.
- 22 Argumentum ab emphyteusis, vel fendo ad similem locationum sumi non potest.

- 23 Emphytensis temporaria, non ad vitam facta, sed ad longum, vel longissimum tempus; ei si dominum utile transferat, quemadmodum vitalium, non tamen per omnia eodem iure censor, & ideo renovationis aquitas in ea regulariter locum non habet, ex veriore, ac recipiore sententia, contra nominales.
- 24 Locatio ad longum tempus, à Republica, vel Ecclesia facta, non minus, quam vitalitatis renovationis aquitatem habet.
- 25 Idem in prediis priatis eo salem casu locum obirebuit, quo constet, conductorem ad longum tempus rem sic conductam omnino meliorasse, nam pro sequenti tempore relocationem obtinebit saltem pro pensione ab altero oblato, quomodo intelliguntur nonnulli DD. simpliciter legentes.
- 26 Melioramentorum probatio necessaria non est proximi, vel heredi ultimi emphyteuta vitalitatis, eandem pensionem offerenti, quam extremitus, ut ei preferatur, & renovationem impetrat, sed ultius tamum, ad eam facilius obtinendam, & sub antiquo canon, quo nomine recte à Ioanne Garcia taxatur Almaria Valafous, qui & ipse tandem se ipsum corredit,
- 27 Lex in pupilo 47. §. 1. ff. de solut, & globo profuturum, vers. Sed quid si Ecclesia, in capite exceptione 5.1.2. q. 2. expendunt ad hoc, quod id censetur aliquis vnde, quod non est ei damnatum?
- 28 Lex congruit 4. & lex fin. Cod. de locat, prædior. ciuil. libro 11. earumque ratio expenduntur, & de eorum intellectu agitur, à num. 32.
- 29 Ratio generalis, in lege certum casum definitio scripta, ad alios casus, in quibus eadem ratio viget, eam extendit.
- 30 Princeps, vel Republica res suas locans, prioris conditionis, quam priatas esse non debet.
- 31 Exequitatis generaliter suggestus, ut tenetur quis facere quod sibi non nocet, & alteri prodest, maximè si & contraria alteri nocet, & num. 37.
- 32 Lex, aliquid specialiter in certo casu constitutus, id in aliis negare videatur.
- 33 Exequitatis est in omnibus sit seruanda, non tamen eadem viget semper in omnibus; sed plerumque quod in uno casu aquum est, in aliis est iniquum, ac vice versa.
- 34 Locatio facta à priato, in quo differat ab ea, quae fit à Princeps, vel Republica, & num. seqq.
- 35 Liberari naturali de re sua ad libitum disponendi nulla alia naturali ratio regulariter pravalet; contra Reginellum.
- 36 Princeps, vel Republica bona per alios publicè administrans, tamen qui in illis consideratur interesse pecuniarium ex eorum administratione, & locatione Princeps vel Republica obveniens, non vero affectio vni magis quam alteri locandi, & quare?
- 37 Conductor prior rerum publicarum, vel fiscalium, aut patrimonialium Princeps, equitatis consunum est, ut preferatur alteri, qui ad eas pro sequenti tempore conducendas accessit, pro pretio ab hoc oblato, & quare?
- 38 Lex congruit, Cod. de locat. prædior. ciuil. lib. 11. generaliter logiorum de bonis, publicis, sive nodum fiscalibus, in quibus tamum eam perparam DD. viulgò intelligunt, sed & in pa-

- trimonio Republica, vel civitatis existentibus.
- ¶ Lex 2. & 3. ac rubrica eiusdem tituli, ne idem bonis loquuntur.
- 39 Conductor antiquus rerum fiscalium non recte ex eo vulgo putatur preferiri non pro eadem pensione, quod aquam sit, hoc cum commodi sentire proper damnum, quod patitur in eo, quod aliquando iniuria recorducere illas sub prima pensione cogitur & quibus casibus hoc continet, ac n. 42.
- 40 Eius rationis fallacia ostenditur.
- 41 Conductor damnum sterilitatis, uno anno contingens, cum alterius obvertate compensari.
- 42 Conductor rerum fiscalium finito locacionis tempore innatus in conductione nec debinetur, sine reconducere pro alio tempore, ac sub eadem pensione non cogitur, nisi talis conductor maximus ex priore conductione fructus percepit, & alias conductor non repeteri tanundem offerens, ibidem.
- ¶ Lex cotem ferro 11. §. qui maximos ff. de publicanis, conciliatur cum l. locatio, al. licitatio 9. §. 1. eiusd. tit. 1. 3. §. cum quinquennium, vers. Diuus etiam, ff. de iure fisci & l. s. c. de Hermes 7. vers. Cum idem, C. de locato, ibid.
- 43 Conductor, etiam ad tempus modicum, cuiuslibet loci publici, ins quoddam in re, sine vitem rem actionem habet, contra plures, doctrinam hanc, quam non satis perceperint, falsam credentes.
- 44 Eius doctrina ratio ex eo nascitur, quod in locatione prædiorum quoniam documque publicorum, fiscalium nempe, aut ciuilium, dumtaxat attendit Republica, vel fisci utilitas in exigendo ex his pensionem, vel vestigal.
- 45 Princeps, ac Republica, maior potestas, ac fidei observatio faciliorum, ac firmiorum rerum eius acquisitionem facit.
- 46 Ins. & omnis reali fundo impossum, eius posse sequitur, huiusque iuri ratione potest Republica, vel fiscus a qualibet posse prædiorum publicorum, vel fiscalium vestigal exigere.
- 47 Princeps, vel Republica bona aliqui locata, non possent illis pro pensione obligata esse, nisi eorum honorum dominium sicut vnde in conductorum transferretur.
- 48 Lex 3. ff. si ager vestigialis, non de locatione ad longum tempus accipienda est, sed de locatione ad modicum tempus contra Accus, ibid.
- 49 Locatio fundorum priuatorum si ea lege facta sit, ut ipsi domino sint pro pensione obligati, in necessariam consequentiam videatur in conductorum vnde dominum translatum, ut talis pallio sustineatur.
- ¶ Non tamen in ea locum habebit prælatio, qua in locatione prædiorum publicorum, & quare? cum num. seqq.
- 50 Locator, vel alter contrahens in dubio presumendum non est per pactum contractum apposicuum imutile enim reddere velle.
- 51 Ecclesia in locatione prædiorum suorum nullam affectionem vni potius, quam alteri locandi, sed solam utilitatis rationem pra oculis habet, & quare?
- 52 Successor singularis quemadmodum tenetur stare locatione Princeps, vel Republica, sic & locatione Ecclesia.
- 53 Conductor prior prædiorum Ecclesiastici, preferendum est alteri, qui pro sequenti tempore conduxit

Dissertat. XIII.

151

- idem quod ille primum offerens.
- ¶ Vale argumentum de fisco, & Republica ad Ecclesiam regulariter, ibid.
- 54 Conducentem priorem prædiorum Ecclesiastici non esse secundo preferendum qui volunt, referuntur, & refelluntur.
- 55 Princeps, Republica, & Ecclesia, priori conductori pro pretio ab altero oblato relocate coacti, non propterea prioris conditionis quam priatis locatorum confundunt, ut quare?
- 56 Ratio eadem ubi est, eadem debet esse dispositio, & vice versa ubi diversa militat ratio debet & diversa a ratio dispositio vigere.
- 57 Lex n. cui 32. C. de locato, non potest vivi deri correllata per Text. in l. congruit 4. & in l. fin. C. de locat. p. 1. c. libr. 11. & quare?
- 58 Granatenensis curia decisio referatur.

- 59 Cap. 1. de locato expendit pro scolaribus in studiis generalibus demos conductas habentibus, ut praetextu locationis alii facte, non possum iniurii ab illis expelli, dum tamundem præf. offerunt, quantum à nonis conductoribus offerunt.
- 60 Argumenta aliqua ab his allata, qui generaliter volunt, primum conductorum, idem quod secundus offerent, ei est preferendum breviter refutari, ac refelluntur.

APPENDIX PRÆCÉDENTIS.

- Ex traditis dissertat. præcedenti pro vera interpretatione & ratione d. 1. ne cui, ultra ea, qua ibidem intuli, à nonnullis DD. contrarium docentibus caendum admoneant, palam quoque hi caendum multo magis esse ab his qui nimis audacter affirmantur, primum conductorem, etiam priuatim, de quo loquimur, idem quod secundus offerent, ei semper preferendum esse quales sunt ex veteribus Gulielmus de Ludouicis, iuxta corticem litteræ in hac verba, Glotta est, quod possum in domo conducta iniuste domino stare dando tantum, quantum aliis conducere volens, C. locati ne cui, Lucas de Pena in l. congruit, post medium, vers. Vel dic, quod nulla, C. de locatione prædiorum ciuilium, lib. 11. Ant. Bür. post Goffredum, quem refert in cap. 1. num. 7. vers. Dicit tamen, ext. de locato, & conducto, Paulus Castrens, conf. 4. num. 6. & conf. 12. num. 1. vers. Nam in locatione lib. 1. sequuntur Joannes Imolensis conf. 18. num. 1. Laurentius Calcanus 8. num. 36. Thomas Grammaticus conf. 11. 4. num. 1. & 2. & conf. 18. num. 14. Petrus Rebub. in compendio alienationis rerum Ecclesie, quod extat inter eius tractatus post tract. 1. de decimis num. 62. ad finem, Matthaus Aflidus, in primo colono loquens, in quo sic per sacram consilium indicatum referr., decisi. 23. 8. à numer. 2. & ad eum Cesar Vifilius num. 4. ad fin. & num. 5. (qui id valde commendat, ac verum* censet, in colono quidem indistincte in inquilino vero saltem eo casu, quo dominus nullam haberet iustum causam expellendi primum, aliter arque si causam haberet iustum inquilinum expellendi, nam haberet fortius ad præferendum ei alterum, locatione finita, qualis est, si ille male versatus fuisset in re conducta, aut effectus fuisset, prout barbare ipse loquitur, malpagus, sine tardus, aut parum securus, vel idoneus in soliendo, ultra causas contentas in l. 3. C. de locato, iuncta

¶ de verborum signis. l. 1. iuncto princip. cum fine;

N 4

vbi

vbi notat Lucas de Peña, C. de pradiis decurionum (alias curialium) lib. 10. §. religiosum , inst. de rerum diuis. §. quod autem ad eam res , inst. de rufucap. & ex integris titulis , ff. de locis , & iherib. publicis , de loco pubblico frumento , ne quid in loco sacro fiat , ne quid in loco pubblico , vel itinere fiat , optimus Textus in c. en. de excessi pralat. in 6. & in clm. de pen. vbique illuc: Domus ad habendum , vel loca gnacumque. Nisi * subiecta scilicet materia , quæ ad folia oppida , vel territoria referatur , prædiorum comprehensionem excludat , iuxta tradita ab Alexand. conf. 43. in princ. lib. primo conf. 22. num. 6. lib. 6. & conf. 14. num. 6. lib. 7. Socin. junior conf. 160. à numer. 5. maximè num. 2. lib. 2. Roland. à Valle conf. 8. num. 15. & 5. lib. 2. nouissimè Iosepho Ramonio conf. 20. à numero tertio ad 7. quibus concinit elegans Plauti locus in Pseudolo acta 2. Sec. 2.

H. loci , sunt atque ha. regiones , qua mibi ab he-
re sunt meo .

Demonstrare . &c.

Id quod ad speciem nostram applicati nequit; unde metit in fundo quoque , sive agro rufi-
co regulari d. ne cui , intellexit Ioan. à Pla-
tea in d. l. congr. vers. Liceat ergo cuius ad hoc
meminit , idem notans. Ioan. Francise de Ponte
conf. 13. num. 21. lib. 1. & post alios Stephanus
Gratianus disceptationum forensium tom. 2. cap.
257. numer. 31. Idem quoque ostendit apert-
tè verissima * d. ratio , præcedenti differentia-
tione tradita que non minus verificatur in præ-
dicti ruficis , quam in urbanis , vt meritò Affili-
ctum , inter hac distinguenter , nec generaliter
in omnibus eam l. accipientem , miretur
Prosperus Carauta in eius additione , qui tam
ipsum in eo , * quod de colono antiquo docet ,
ac iudicatum testatur , ut præferatur novo pro-
eodem pretio , non male declarat , vt loquar,
& procedat in civitate Neapolitana ,
stante illius confutandis in scriptis redac-
ta , quam nominatim refert , quomodo etiam
Affiliatum interpretantur Ioannes Franciscus
de Ponte d. conf. 23. num. 24. & 25. Stephanus
Gratianus d. descp. seu cap. 35. 7. n. 29. Marius
Giurba decif. 59. n. 10. Viscontus , Amendola ,
& Riccius in additionibus ad Vincent. de Franchis
decif. 406. primus ad n. 10. alter. n. 1. & tertius
post prime. vers. Non eriam.

Quam verissimam resolutionem sepissime
pleximus est Hispalensis Senatus , vt inter alia
accidisse memini in causa Didaci de Molina ,
cum Bartholomeo Cantaleos , cui ille primò
domum locauerat , tandemque postmodum , loca-
tionis illa finita , locauit Ioanni Gaspari , qui virtute
instrumenti locationis sibi factæ , Bartholo-
meum à domo expelli coram vno ex iudicibus
ordinariis petiti , qua pendente lice Didacus le-
cator coram alio iudice aduersus eundem
Bartholomeum egit , vt domum evacuaret ;
cum autem Bartholomeus litera hanc priori à
Ioanne secundo conductore , sibi mox in qua
suis adduxerat defensiones , accumularit petere
in Senatu , prout in eo moris est (qualis in
Granaten non vigeret , sed ad id muneras index
quidam per curiam deputatus est , qui vulgo
dicitur Inex de dependencia ; & accumulationis
decetum primò prodisset , postea tandem in
gradu supplicationis re maturius pensata revo-
catum est me iudice 25. die Iunii anni 1619.

Nec enim * Senatum monit , quod utraque lis
ad idem tendere , adeoque accumulationi locus

esse videretur , iuxta regulam Tex. in l. 1. & 2.
ff. de quibus rebus ad eundem indicem eatur , l. nulli
10. C. de indicys , cum his , quæ in proprio
optima vltia alios scripcere ex nostraribus Par-
ladotius , lib. 1. rerum quidam. cap. 9. ex num. 1.
Alfonso Villadiego in politica cap. 1. ex n. 12.
Iohannes de Hevia Volaño in curia Philip-
pica 1. part. de indicio ciuius , §. 8. ex num. 8.
Amator Rodericus de conciu' , & privileg. cre-
dit. 1. part. num. 26. vers. Frustris animaduertens ,
ex exteri latè Marquianus de commiss. 2. p. 13.
per rotum , ad quem , & Parladorum le breuiter
refert Salgaðus de Regia protel. p. 2. e. 1. num.
191. quia præterquam , quid primæ l. his de
facto magis , quād deinceps processit , cūnula
seconde conductori actio superest ; qua
aduersus primum experiri posset , ex his , quæ ad
præced. differat , in secunda postremi argumen-
ti consideratione late diximus , aperi deinde
constituit , totam rei in lite illa definitam in
eo consistere , quid is velut conductor plemis
actori , qui pro sequenti tempore conduxerat ,
pro pretio , ab hoc oblatu ; præfertus est ,
quam velut fruolam , planèque iuri tegup , an-
tem rejiciendam purauimus , erroniam corum
lententiam exsuffit , qui conflatum alte-
tere , ac tutai temere ausi sunt iuxta ea , que
nuper , & in precedenti differat , ad argumen-
ti solutionem tradidimus .

Et ut salutem tandem ex inimicis nostris
hauriamus , ipsa corum fundamenta nobis op-
tuluntur , que ferè omnia nituntur iuribus , &
doctrinis , speciales continentibus casus , ex
quibus tantum absit , vt regula confici pro
illis possit , vt imò vltia , eos casus regula in
contrarium firma reddatur , eccl. vltius inter-
pretum deducit ex l. 1. quod vero contra 14.
cum duabus legibus sequentibus , ff. de legibus , l.
quasi 12. 8. idem respondit domo infra l. illuc:
Nam qui hac inquit , excepti , non potest non vide
de easteris rebus , que in ea essent , sensisse , ff. de
fundo infra l. & l. nam quod liquidè 4. 6. fin. ff.
de penu legata , cum similibus , relatis à Nicolao
Euerardo in locis legalibus loco 9. ab exceptione ad
regulari , & loco 99. ab speciali , vbiq. numero pri-
mo D. Courat. variar. resolut. lib. 1. cap. 5. num. 5.
& 6. Menoch. conf. 4. num. 23. & conf. 9. num. 10. con-
sil. 69. numer. 73. & alibi passim . Dom. Iohannes
Baptista Valençuela conf. 14. num. 33. conf. 33. num.
mer. 134. & 135. conf. 54. num. 19. & conf. 83.
num. 83. ac nouissime post plures alios Simo-
ne , & Augustino Barboz. illo ad principia ,
& loca iuris communia lit. C. num. 5. & ibidem
Gabriele Aluarez num. 16. hoc vero ad axiomata
iuris vñfrequentia , axiomas 85. num. 4. & in
locis communibz argumentorum loco 103. & in
questione vñfrequentia resoluit Guido Pape que-
stion. sen decif. 473. num. 4. quibus addo elegan-
tem Pliniij minoris , ita sententias , locum ope-
rularum lib. 3. ad Vocationem Romanum , his verbis:
Adnot. qua pñtuasris corrigenda ; ita enim magis
credam , catena sibi placere , si quadam difflicuisse
cognovero .

Quod vero potissima doctrinæ , ac iura , qui-
bus contraria sententia , quam à foro , & scho-
olis omnino exterminate intendimus , affertores
nituntur , speciales continentibus casus , ex
sequibus plane constat . Mouentur enim primo
maximè Lucas de Peña , Anton. Butrius , Gram-
maticus , atque Affiliatus , supra commemorati ,
& audacieis Ruginellus dicit. cap. 22. num. 9.
vers. Secundo post , argumento Textus iuncta

gloss.

Cardin. Domin. Tusclus tract. conclus. tom. 3.
lit. E. conclo. 26. Arismin. Tepatus varior. semi-
ton. 3. titul. 376. cap. 11. verbo reimeri , Nicolaus
Intrigiolus , & Henricus Rosenthal de fendo ,
ille quid. 65. num. 1. & 2. hic vero cap. 7. conclus. 2. 4.
ex num. 1. (qui in notis innumerous quoque cu-
mulat) Thomas Valafucus allegation. iur. tom. 1.
allegation. 61. num. 3. Maurus Burgius in tractat.
de lundim part. 1. inspeli. 46. numer. 1. 2. 4. & 5.
Parlador. lib. 2. rerum quotid. cap. 6. num. 5. & 6.
& in sequent. quotid. quotid. differuntur . differunt.
71. 5. 3. num. 5. & differ. 109. 5. 1. num. 7. Hercules
Marescotus varior. refolut. lib. 1. cap. 3. ex num. 1.
Auendani de censibus cap. 1. num. 10. verscul. 5. ex
edem fonte , Mar. Anton. Genneni. in praxi
Archiepiscopali cap. 8. num. 1. Camillus Borellus
in summa decision. part. 4. titul. 33. à num. 265. Di-
daeus à Brito ad cap. patim de locato 8. 1. num. 4.
ad medium. vercl. Differt etiò , cum aliis infra . Qui
furè omnes agnoscunt , speciale * id esse in em-
phyteusi , & fendo , propter vlti dominum
ex his translatum in emphyteutam , & feudatu-
rism , iuxta Tex. & notata in l. 1. §. qui in perpe-
tuum . ff. si ex vñfrequentia , cap. 1. §. rei autem illuc:
Ut tanguam dominum possit a quolibet possidente sibi
qua si vindicare , titul. 8. de iure iustitia de re aliena
facta , & in cap. 1. §. ultim. titul. 23. in quibus can-
sis feudent amittuntur , al. incipit beneficium quid-
sit , & quibus mod. amit. lib. 1. fendo. lib. 1. & 3.
titul. 14. part. 1. 6. 9. titul. 18. & 1. 1. vercl. ultim.
titul. 28. part. 3. 1. cum seqq. titul. 26. part. 4. 1. 19.
verscl. El segundo , & 1. 28. & 29. titul. 8.
part. 5. tamet in puncto iuris vlti dominum
neget Duarenus diffrat. anniversarum lib. 1.
cap. 17. nam in effectum saltem id agnoscit , dum
vocat ius dominio proximum , vnde merito plu-
res alii , qui polt cum rem ex profeso magis
tractarunt , vltiis ad directi dominij diffractio-
nem in puncto etiam iuris vlti verum verissimam
tuentur , vt videtur est apud plures à me infi-
rius relat. dissertation. 9. num. 40. Qua ratione *
de feudo ad emphyteulum , & è conuerso vali-
dum argumentum est , ex latè traditis à Nicolao
Euerard. in locis legalibus loco 29. à fendo ad emphy-
teum. num. 9. Marana diffrat. 8. num. 31. Bar-
tholomeus Calfanus in confutad. Burgandia
rub. 1. 12. descess. , §. gloss. ultim. in verbo fano plus
Iulius Clarius recipiat. sententiarum lib. 4. 9. em-
phyteusi , qua si. 43. & §. feudent qu. 87. Bernard.
Diaz. regul. 130. Iacobus Philippus Portius
conclus. iur. libro primo conclus. 12. Anton. Ga-
briel commun. conclus. libro tertio titul. de iure
emphyteuti. conclus. 1. per rotam , maxime num. 1.
6. 10. 17. & 27. Donatus à Fina , & Franciscus
Vitius inter communis opiniones tom. 1. libro 4. ti-
tul. 44. de iure emphyteuti. num. 17. & 29. Minfin-
gerius recte explicans singularium observationum
cent. 3. obseruat. 46. & cent. 6. obseruation. 79.
Tobias Nonius confit. 1. num. 1. Vincenctus Ca-
rocius de locato 3. part. 1. liber. quaf. 1.
num. 29. cum dubiis seqq. Aluatus Valafucus de iure
emphyteuti , qua si. 2. num. 7. qua si. 14. num. 1. & qua si.
3. num. 17. & consulfat. 28. 101. & 102. per rotas
Anton. Gamma decif. 41. ex num. 1. & decision. 32. 6. num. 1. Iosephus Lúdonius decision. Pe-
rusina 17. num. 23. part. 1. Antonius Giziætulus
decif. 7. num. 11. Alexandr. Trentacingu. varior.
resolution. lib. 3. resolut. 5. de iure emphyteuti. numer. 1.
Caldas Pereira innumerous congerens de reno-
vati. emphyteuti , qua si. 8. à numer. 2. & qua si. 9. à
num. 15. Vincentius de Franchis decif. 12. num. 1.
Gabriel. Pereira decif. 3. num. 4. & decision. 12. 8.

cidentes primi acquirentis dumtaxat pertin-
tientibus, iuxta ea, quæ dissertatione 19. la-
tissime differant, quo casu maior adest ratio re-
nouationem concedendi filio, vel consanguineo
veli possessoris, propter pecularem affec-
tionem, quam habere creditur ad res, quæ in
dominio saltem viili majorum suorum fuerunt,
argumento Textus in l. s. in emponem 34. al. 35.
cum relatis & globo, verbo maiorum ff. de minoribus
& aliis, quas in propolito eleganter inducit, &
explicat Ludovicus Romanus conf. 22. n. 1. vers.
Contrarium, in 4. & 5. fundamento, iunctis quæ
generaliter quoad affectionem ad majorum bo-
na ultra DD. ibi, & in l. lex qua tutores 22. C. de
admnistrat. ius. cumulant Tiraquel de utroque retrac-
tu in prefat. ex num. 4. Aciat, de presumpt.
reg. 1. presumpt. 20. Menoch. end. trax. lib. 3.
presumpt. 8. 3. Ioan. Maurit. & Sforza Oddus
de rest. in integr. ille. c. 219. hic vero i.p. quæst.
4. art. 10. Tauritius nostri ad 1. 70. & sequentes
Tauri, Caldas Pereir. ad l. si curatorem habens. C.
end. si. verbo sua facilitate n. 4. & de empt. & vendit.
8. n. 40. & à n. 52. Ioan. Guiter. præst. quæst.
lib. 2. q. 159. n. 3. D. Ioan. del Castil. quæst.
controu. lib. 5. c. 85. a. num. 13. qui adferre pro
se posse elegantem Plauti locum in Pcenulo,
attus.

*Æquum est habere hunc bona, que possedit
poterit.*

Inter iura vero à Romano relata maximè ad
tenet facit * Textus valde notabilis in l. subemem.
2. 8. & filios aduocatorum, C. de aduocatis diuer-
sorum iudic. vbi si aduocati perpetuo electi
sint in Reipublice patrocinum, corum filii su-
perstites, ac Doctores eligi potius debent ab
ipsis Republica, quam alij extranci. Conferunt
item lex nemini 11. §. 1. vers. Filios autem ro-
gantium, & l. petitionem 13. vers. Filii scilicet, C. de
aduocatis diuers. iudicitorum, vbi filii aduocato-
rum sub certo numero constitutorum, si
& ipsi aduocacionis officium exercant, in lo-
co deficientium ceteris supernumerariis ante-
ponendi sunt, quas leges alio in proposito ex-
pendi recte idem Romanus conf. 29. n. 1. &
exornat optimè Tiraquel, de panis temperandis
causa 49. ex n. 10. ac post alias nouissime La-
cubus Benius de priuilegi. Invisconsultorum 3. p.
primit. 60.

21 Secundum qua solet plerumque Granaten-
sis curia salario, aduocatis pauperum designata,
per mortem, vel discellum possessorum vacan-
tia, qui filios, aduocationis quoque munere
ex Senatus approbatione fungentes relin-
quunt, ipsi desiderantibus concede; vt in-
ter alia factum memini cum Licensato Don
Didaco de Morales, filio insignis aduocati
Ioannis de Morales, qui senio iam confesus,
postquam multis retro annis ex Senatus elec-
tione aduocationis officium laudabiliter
exercut, quod magis Deo vacaret, sequè ad
viam vniuersitatis carnis ruitus ingrediendam
premuniri, solitariam agere vitam instituit,
exera ciuitatis menia cum coniuge sua sece-
dens in domumculam, multis alii contiguam
eiusdem propositi mulierum prope religiosissi-
mum, & arctissimum fratum discalceatorum
Carmelitani Ordinis Monasterium, quod
Martyrum vulgo vocant, beatam vitam agen-
tium, nam cum ob hanc sanctissimam causam
aduocationis panperum officium, quo ipse
vt diximus fungebatur, vacasset, id prafato
Ipsius filio Don Didaco, iuste ultra peculiaria

ipsius meritis desideranti à Senatu concessum
est.

Ex quibus planè consequitur, perperam ib 22
emphyteusi & feudo argumentum sumi ad
quamcumque simplicem locationem, ex qua
nullum dominum, aut ius reale in conducto-
rem transferrat, l. non solet 39. al. 42 ff. locat.,
qua de re dicam, infra latius differat; 19. &
in terminis docuit Alexander (quem Caesar Vi-
fillus, & plures alii ex supra relatis fallo pro
se citant) conf. 80. num. ult. vol. 1. Ludovicus
Romanus d. conf. 22. n. 5. vers. *Nes autem la-
guinus, Vincent, de Franchis d. decisi. 123.
num. 6. & 7. & post alios Franciscus de Pon-
te d. conf. 23. n. 1. Stephan. Gratian. cap. 357.
num. 27. Giziellus d. decisi 5. num. 21.*

Sed neque in emphyteusi temporaria, qua-
lem voco eam, quæ non ad vitam, sed ad lon-
gum aliquod, vel longissimum tempus, pura
decem, viginti, aut triginta annorum facta est
locus regulariter erit renovationi, siue potius
prorogationi locationis, post illud tempus
conductor facienda, glo, namque & Bara, in d.
& permittit, de vitalitate emphyteusi dumtaxat
loquuntur, atque ita eos recte intelligunt. So-
cin. iun. conf. 56. an. 6. & maximè n. 9. vol. 1. &
conf. 39. num. 15. volum. 3. Alexand. Trenta-
tincti. varior. refol. lib. 3. refol. 5. de iure emphyteu-
sum. 16. quicquid de locatione quoque ad lon-
gum tempus communem traditionem, vt ca-
finita renovationi locus sit interpretetur
Carolus Ruinus conf. 168. numer. 24. volum. 1.
Vincentius Carocius d. 3. pars. titul. de libe-
tate quæst. numer. 29. Vincentius de Franchis d.
decisi. 123. a numer. 7. Anton. Giziellus d. decisi. 5.
num. 21. Mauritius Burgius de laudem p. in fest. 46.
num. 6.

Quorum tamen sententia vera quidem est in
eo casu, in quo Carolus ipse loquitur, nampe
in longi temporis locatione à Republica facta,
eadem ratione in ea, que sit ad Eccles. sia, in
qua etiam loquitur, & in Neapolitanio consilio
hic decisum testam Vincenitius de Franchis de-
cisi. 123. nam & simplex locationis, siue ad modi-
cum tempus facta, in his sufficiet, ut prioris
temporis conductor alteri pro eadem saltem
pensione, quæ ab eo obtiara sit præfector, iuxta ea, que ad sequens argumentum dice-
mus.

Sed & in prædiis priuatis co saltem, casu
Caroli Ruini, & sequacium doctrina defendi
potest, quo conserat conductorum ad longum
tempus rem sic conductam omnino meliorasse,
iuxta ea, que dissertatione 19. dicimus ad inter-
pretationem Textus in cap. ad aures 7. de rebus
Ecclesiæ & interim obseruant Paulus Castrum.
conf. 42. a. num. 1. ad finem, vers. Sed bis non
obstantibus, libr. 2. idem Carolus Ruinus conf.
157. a. num. 13. vol. 1. Franciscus Marzarius conf.
15. circa finem, vers. Hinc denique hat illa cele-
bris doctrina, Franciscus Bursatus conf. 23. num.
8. Quomodo procedunt, & accipienda sunt
qua simpliciter de conductorē meliorante, vt
pro sequente tempore relocationem impetrat,
resolutum post alios Vincentius Carocius d.
tit. de libertate, q. . num. 27. Iulius Caesar Ru-
ginellus d. g. 22. num. 1. nemp̄ ita, vt si con-
ductor quis priuatis ad longum tempus fuerit,
& rem conductam meliorauerit, relocationis
iuxta pro eadem pensione, quam alter translatio
tempore obtulerit, conçepatur; cum tamen
renouationem emphyteusi vitalitas, melio-

ramentorum

ramentorum probatio necessaria non sit, neque
gl. Battolus, & alij in d. s. permitiuntur, ac ca-
teri communiter eam desiderantur, quicquid
contrarium velit. Aluarus Valafucus de iure em-
phyteu. q. 1. num. 20. ad fin. q. 2. num. 7. & q. 24.
num. 1. quem taxat merito Ioan. Gaspar. de ex-
pen. & meliorat. cap. 15. num. 18. alterius melio-
ramentorum allegationem, & probationem
vrlim tantum esse ad renovationem facilius
obtinendam, & ut ego addo, ad dicamus d. dis-
sertatione 19. sub antiquo canone; non etiam
necessariam, si proximior, vel heres defuncti
idem quod alter offerat, ad quem effectum suffi-
cit, si res deterioriora non sit, id quod tandem
sequitur idem Valafucus, se ipsum corrigit,
confutat. 101. num. 4. & 5. Perecii de renova-
tione, q. 8. num. 10. post primi Gab. Pereira eius
filius decisi. 128. num. 2. facit optimus Textus*
in l. pupill. o 47. 8. illuc: nam hoc ipso quod non
est pauperior factum, locupletior est. ff. de solat. &
elegans doctrina globo, verbo profuturum, verific.
Sed quid si Ecclesia, in c. fine excepione 52. 12.
quæst. 1. afferentis per relatum legem, id utile
alicit censi, quod non est ci dannosum,
quan exornat optimè Polydorus Ripa obserua-
tione 395.

Deinde superioris sententia authores mouen-
tur ex decisi Text. in l. congruit 4. & in 1. fin. ad
finem, verific. Si vero pro tali prædio, C. de loca-
tione prediorum cinsim, lib. 11. vbi traditum est,
veteres conductores prediorum publicorum,
& fiscalium, tantundem offerentes, quod nouis
eis esse præfendor, iuncta carum legum ratione,
qua in equitate posita est, vt plane
constat ex d. congruit, illuc: congruit equitat, que-
ratio, cum generalis sit, ex regul. Text. in
l. in omnibus 90. al. 91. ff. de reg. iur. tametsi ad
prædia illa publica, vel fiscalia dumtaxat ap-
plicetur ad priuatarum quoque prædias, in quibus
eadem aequitas ratio militat, protrahen-
da est, inxta Text. in l. regula 9. q. fin. ff. de iur. &
facti ignor. l. libd. 32. ff. ad 1. Aquil. l. cum pa-
ter 77. & dcl. ifsmis 20. verif. Ex ejdem, iuncto
verif. Cum discordia ff. de legat. 2. cum adductis
ab Anton. Corfro singul. 22. num. 3. Caballi-
nus loqu. 1. 1. p. 2. Euerard. in locis legalibus
loc. 79. à ratione legis larga, ex num. 1. Iohannes
Garc. de coniugali. q. quest. num. 82. & 83. no-
vissime Simonio Vaz Barbo. & Augustinio Bar-
bos, late exornantibus, ad principia, & axio-
matas iuris communia, illo lib. R. num. 4. 5. & 6.
hoc vero axiom. 197. numero Tertius co vel ma-
xime, * quod si aliud dicemus, peior est
conditionis Princeps, vel Reipublica, res suas
locans, quam priuatis, qui priori conductori
pro eodem pretio relocate inuitus non cogitare,
d. i. ne cui, C. de locato, quam proinde ex illis legi-
bus, velut posterioribus, corrigi consequens
est, ex reg. lego non est nonnum 26. cum dubius
31. fgg. ff. de legibus, & quæ* generaliter
aequitas suggestit, vt tentatur qui facere quod sibi non
nocet, & alteri prodefit, maxime si & contra-
rium alteri noceat, l. in fondo 38. verif. Consta-
tuius, ff. de reverendat. l. . 1. & idem aiunt,
aqua pluvia, & l. §. item Varus, verif. Quan-
quam ff. de aqua pluvia arcenda, nihil autem dan-
ni dominus sentit ex eo, quod rem, quam alteri
locat, pro eodem pretio prior conductor accipiat
qui si neutri locate vellet, ad id non compel-
leretur.

Sed neque hoc argumentum quicquam haber-
momenti, quia speciale ius in illis legibus con-

situ negati non potest, cum in publicis, &
fiscalibus prædiis dumtaxat loquantur adeoque
cartera omnino videtur exclusisse, ex reg. l.
quod vero 14. cum 2. fgg. ff. de legibus, si vero 64.
al. 65. 8. de iuro, ff. solut. iuris, cum similibus
concessis a Simonio Vaz Barbo. & Gabriel. Al-
varez, ad iuris principia, & axiomata lib. L. illo
num. 32. hoc vero num. 51. & 65. & in terminis
sic notarunt globo, verbo, manu, ver. folio, in d.
l. fin. familiis verbo locandi, verific. Fallit tamen
in d. l. ne cui, & ubique communis, quam re-
folumt Alexand. in d. s. miti, & Tito 110. num.
19. circa fin. verific. Nec obstat d. l. congruit. ff.
de verbor. obligat. & d. conf. num. 10. ad fin. verific.
Nam speciales, lib. 1. Iason. in l. qui Roma 122. 6.
coheredes num. 28. ff. de verb. obligat. Maran. diff. 8.
num. 40. ver. fed. Bald. Boce decision. 107. num. 5.
fallit tamen, Jacobus Nouellus de reg. 83.
fallent. 1. inter reg. D.D. verb. locare rem sham Anton.
Gomez varior. resolut. 109. 1. cap. 3. de loca-
tione prediorum cinsim, lib. 11. vbi traditum est,
elegans doctrina globo, verbo profuturum, verific.
Sed quid si Ecclesia, in c. fine excepione 52. 12.
quæst. 1. afferentis per relatum legem, id utile
alicit censi, quod non est ci dannosum,
quan exornat optimè Polydorus Ripa obserua-
tione 395.

Deinde superioris sententia authores mouen-
tur ex decisi Text. in l. congruit 4. & in 1. fin. ad
finem, verific. Si vero pro tali prædio, C. de loca-
tione prediorum cinsim, lib. 11. vbi traditum est,
veteres conductores prediorum publicorum,
& fiscalium, tantundem offerentes, quod nouis
eis esse præfendor, iuncta carum legum ratione,
qua in equitate posita est, vt plane
constat ex d. congruit, illuc: congruit equitat, que-
ratio, cum generalis sit, ex regul. Text. in
l. in omnibus 90. al. 91. ff. de reg. iur. tametsi ad
prædia illa publica, vel fiscalia dumtaxat ap-
plicetur ad priuatarum quoque prædias, in quibus
eadem aequitas ratio militat, protrahen-
da est, inxta Text. in l. regula 9. q. fin. ff. de iur. &
facti ignor. l. libd. 32. ff. ad 1. Aquil. l. cum pa-
ter 77. & dcl. ifsmis 20. verif. Ex ejdem, iuncto
verif. Cum discordia ff. de legat. 2. cum adductis
ab Anton. Corfro singul. 22. num. 3. Caballi-
nus loqu. 1. 1. p. 2. Euerard. in locis legalibus
loc. 79. à ratione legis larga, ex num. 1. Iohannes
Garc. de coniugali. q. quest. num. 82. & 83. no-
vissime Simonio Vaz Barbo. & Augustinio Bar-
bos, late exornantibus, ad principia, & axio-
matas iuris communia, illo lib. R. num. 4. 5. & 6.
hoc vero axiom. 197. numero Tertius co vel ma-
xime, * quod si aliud dicemus, peior est
conditionis Princeps, vel Reipublica, res suas
locans, quam priuatis, qui priori conductori
pro eodem pretio relocate inuitus non cogitare,
d. i. ne cui, C. de locato, quam proinde ex illis legi-
bus, velut posterioribus, corrigi consequens
est, ex reg. lego non est nonnum 26. cum dubius
31. fgg. ff. de legibus, & quæ* generaliter
aequitas suggestit, vt tentatur qui facere quod sibi non
nocet, & alteri prodefit, maxime si & contra-
rium alteri noceat, l. in fondo 38. verif. Consta-
tuius, ff. de reverendat. l. . 1. & idem aiunt,
aqua pluvia, & l. §. item Varus, verif. Quan-
quam ff. de aqua pluvia arcenda, nihil autem dan-
ni dominus sentit ex eo, quod rem, quam alteri
locat, pro eodem pretio prior conductor accipiat
qui si neutri locate vellet, ad id non compel-
leretur.

Nec obstat (vt ad rem redeamus) rationem
dictarum legum, cum in æquitate posita sit, &
generaliter esse, quia etiæ aequitas in omnibus
sit feruenda, non tam semper eadem aequitas
in omnibus datur, sed plerumque quod in uno
casu aequum est, in aliis est iniquum, ac vice
vera, ex regula Text. in dcl. quod vero 14. cum
2. fgg. ff. de legibus, id quod in proposita spe-
cie accide plane appetit ex vera differentia
ratione * inter locationem factam à priuato, &
eam, quæ sit à Princeps, vel Republica, quæ
in eo proculdubio constituit, quod in illa, vt
precedenti dissertatione late ostendimus, pre-
senter considerat domini voluntas, & affec-
tio, yni potius, quam alteri viliori quoque
momenti, quia speciale ius in illis legibus con-

33 libertati conueniens, * cui nulla alia naturalis ratio regulariter praevalit, argument. Text. in *lisd quod nostrum 11. ff. de reg. iur. l. iure mandata 21. versic.* Nam sive quidem rei, *C. mandatis, eus similibus, quicquid contrarium contendat* Ruginelus dicit, *ques. 22. num. 14. versic.* *Ez quibus collatur, in hac uero locatione, quæ à Republica, vel Princepe fit, talis affectio celata, cum eorum boni per alios publice administrantur, ut constat ex *l. 1. cum seqq. ff. de officio procuratoris Cesarii, l. 1. & quibus autem, & rato titul. ff. quod cuiusque uniuersitatis nomine, & ff. de administr. rerum ad initia p[re]sentium, C. de officio comitis sacrae largitionis, cum nonnullis legg. lib. 1. Codicis, C. de exaltoribus tributariorum & C. de suscep[re]ribus, lib. 10. & C. de administr. rerum publicarum lib. 11. leg. 15. versic. Orosi, ibi, Fueras ende si fucell Rey, o concejo titul. 6. pars. 6. lib. 22. & 23. titul. 6. lib. 3. 1. 4. & 9. titul. 5. lib. 7. leg. 1. cum seqq. titul. 5. ac per multos titulos sequentes lib. 9. non compilar, adeoque tantum consideratur interest pecuniam, ex eorum bonorum administratione, & locatione Principi, vel Republice obueniens, l. 2. & sed si filii, illi: Republica autem nihil, quod ad rem pecuniarum attinet, interest, ff. ad municipalia, vt & alias plerunque considerari solet, l. 1. de iuris 23. ad glof. antepenultima & communis, ff. de passis, l. 1. si liber homo 13. in fin. ff. ad exhibendum, id autem interest, certius est cum veteribus conductoribus, tantundem quantum noui offerentibus, tandem conductionem retinere permititur, quia sic Republica, vel Principi facilius est plures repetere conductoribus, vt notat Hubertus Giphianus ad l. emporium 9. Cod. de locato, relatus, ac receptus à Joanne Sande d. definit. 2. in 3. except. versi. Ratio, cur conductor, non vero attenditur affectio, vni magis quam alter locandi, qua nulla in illis, velut corporibus quibusdam inanis, dari potest, sed dareetur potius in administratoribus, qua viafia est, & domini utilitatis repugnans. Proinde * aquitati consonum est, vt prior conductor huicmodi rerum publicarum, vel fiscalium, aut patrimonialium Principis, alteri, qui ad eas prosequenti tempore conducendas accedit, pro p[re]ter a ho[lo] oblatu praeferatur, cum nullum ex ea te Republica, vel Princeps damnum sentiat, quod tamen conductor primus maxime p[re]dicti urbani, plerunque ex mutatione, vel migratione sentire solet, que ita proprius militar naturalis illa aquitas in argumento considerata, ex regul. dicit. in fundo, ff. de rei vendicat. quam rationem docuit in effectu, tametis sic non ex explicit Dom. Franciscus Sarmienti, d. lib. 3. select. cap. 7. num. 3. ac mirum est Doctor communiter assequitos non fuisse, vt apud Alexand. Iafonem, & ferè omnes, alias supra relatos videte est, maximè Ruginel. dicit. cap. 21. num. 15. qui propterea ei minime satisfacit. In coequo 38 * omnes falluntur, quod non animaduertentes l. congruit, generaliter loqui de bonis publicis, h[ab]ent redum fiscalibus, sed & in patrimonio Republica, vel ciuitatis existentibus, in ea l. boni 15. cum dubia seqg. ff. de verbis significacione, nam & l. 2. & 3. illius tituli, Cod. de locato, p[re]dior. civil. quæ legem congruit proxime praecedunt de ciuitatis, aut Republica bonis distinet loquantur, de quibus etiam rubrica concepta est, ibi ciuitatum, vbi notat glof. 1. recepta à Joanne Plateno post principium, versic. Num. vero, & ceteris communiter teat Gathia quest. 79.**

Superest itaque, communem rationem, tam 43 vt mancam, quam vt parum concludent, subfineri minime posse, longeque verioram esse ratione Sarmienti, prout à nobis explicata est, in quam incidit sic potius ex ea p[re]dicta ratio tradita à Valafco dicit, *ques. 24. num. 2. quod nimis conductor etiam ad tempus modicum ciuitatis loci publici, ius quoddam in re, sive vtilitate in rem actionem habet, l. 1. in princip. ff. de loco pub. sum. in ita glof. verbo concurrit, versi. Vel dictecepta à Bartol. ibi, in fin. & in l. 1. 5. quod autem*

in 1.

conductorem utile dominum translatum, vt talis pactio sustineatur, qua aliqui iniutis electi, ex reg. dicit, neque pigiis 45. ff. de reg. iur. quod * minimi p[re]ludendum est locatorem voluisse, ex regul. legis 3. vers. Nec credendum, ff. de testamento militis, 1. quates 12. ff. de robis duobus, 1. quates 80. ff. de verb. oblig. & 1. quates 67. ff. de reg. iur. cum relatis ab Alciato, & Menochi de presumpt. illo regula 3. presump. 3. hoc vero lib. 6. presump. 4. per rotas, non tamen in eis locum habebit pratalio, quæ in locatione p[re]diorum publicorum conceditur, quia eti[am] miliet ratio utiles dominij, cessat tamen altera solius utilitatis, cum in his detur affectio domini, locatione finita vni potius, quam alteri locandi, quæ in publicis p[re]diis, vi diximus, non datur.

Vnde fit, vt cum nec affectio talis, immo folia utilitatis ratio detur in locatione p[re]diorum fiscalium nempe, aut ciuitatum, vt vocantur in d. rit. C. de locatione p[re]diorum ciuitatum, dumtaxat attenditur Republica vel sicut veillitas in exigendo ex his pensionem, vel vestigial, hinc pronuntiavit, vt huicmodi rerum conductori ad modicum etiam tempus, cuius quoddam in re queratur eius virtute, si a possessione cediderit, tam interdictum, quam vtilitas in rem actionem habeat, hoc enim ipsi Republica, vel sicut vestigial, hinc quibus vesigal penditur, veile est, tum * vt eius maior potestatis, ac fidei obseruatione indicetur, que faciliter, ac firmiore acquisitione facit, vt ex pluribus resoluti Pinelius in relat. 1. C. de bonis maternis, p. d. n. 67. ad fin. vers. Vnde Doctor Bartholomeus Scapucinus de successore singulari, ampl. 46. plati. 7. num. 10. & 11. rum etiam * vt ratione iuris, & oneris reali fundo impositi, quod possessor eius sequitur, h[ab]et constitutu. 2. 5. si fundia, & 1. cum fundo 56. ff. de servis, r[es] p[ro]p[ri]e, pred. cum similibus, possit & ipsa Republica, vel sicut vestigial, h[ab]et huicmodi p[re]diorum publicorum, vel fiscalium possitore vestigial illud exigere, op[er]i. Tex. in l. Imperatores 7. ibi, non personas, sed p[ri]mum conuenient, ff. de publicanis, & vestigialibus, rubrica, & rato titulo C. sine confus. vel religiosis fundis comparari non posse, vbi optimis Cuiacius explicat; id quod * etiam magis indicat, dominum saltem vtile, in quo huicmodi realis, & quasi hypothecari obligatio sufficiatur, in eorum rerum conductorum transfr[er]i, alias enim non possent ipse domino, nempe Principi, vel Republica, pro possessione obligata remanere, iuxta regulam Text. in 1. neque 48. pigiis 45. ff. de regulatur. Atque ita * lex 3. ff. seger vestigial, illuc: idem est, & si ad tempus habuerint conductorum, nec tempus conductorum finium sit, vbi continuatur materia legis prime, quæ de his rebus loquitur, non vtilitate delocatione ad longum tempus accipienda est, quasi in ea, vel in perpetua tantum venuit sit, vtilitas in rem actionem in conductorum transferri, vt male voluit gl. ibi, quæ in locatione rerum p[ri]matutam, dumtaxat veta est, vt apertius posita, quinimum multo verius ac propriis de locatione ad modicum tempus, vt ius ea specie verissimum, ac recepti solum esse concludit Pinel, Valafco Pereira, & Gratian, supra, magis que probat Ant. Faber in ratione ad d. 1. 3. ex p[re]cedenti scilicet ratione, vt & confidetur eleganter D. Francisco Sarmienti, d. lib. 3. select. cap. num. 33. circa finem; vers. An autem hoc conclusio. Quicquid * contrarium velit, ac decimus refutat Vincent, de Franch. d. decif. 406. num. 8. & finali, & tanquam verius tueantur Marta de iuris d[icit] 4. pars. cap. 10. num. 22. Marcus Anton. Genuensis orationib[us] Ecclesiast. q. 421. num. 1. Ioan. Aloysius Riccius in decisionibus curia Archiep[iscopalis] 1. pars. decif. 181. ei numer. 1. & p. decif. 184. ex numer. 2. Dom. Illephon.

phonii. Perez de Lara in compendio vita hominis
cap. 28 numero 105. Joannes à Sande d. definit. 2. in
fin. quorum potissimum fundamento confessum la-
tis faciam.

Ex quibus etiam cessat altera præfati argu-
menti pars, quod videlicet peccatis essent con-
ditionis Princeps, & Républica, quam pri-
vati, si illi altera quam in iniuria priori con-
ductori relocate cogenerant pro pretio, ab
altero conductore oblatu, quod & ipsius de
Ecclesia tradidere Vincentius de Franchis &
alij proximè relati minus quidem recte, nam
cum in illis omnibus collet affectionis ratio,
quæ in peccatis consideratur, & militer illa
altera equitatis naturalis, de qua in l. 2. §.
item Vans ff. de aqua pluvia aerea, cum vul-
gatis, item interres pecuniaris certioris, quæ
in peccatis non quæ procedit, ob damnum
eis minus protiens ex diminutione libera-
tis, quæ pro affectione habent in locando
vni potius quam alteri, iuxta superiorum tradi-
ta, in præcedenti dissertatione latius, non
possunt vripi peccatis conditionis ex eo dici,
quod in locatione priuatorum dispositum, in
illorum locatione non obseruerit, nam que-
modum * vbi eadem est ratio, eadem de-
bet esse inris dispositio l. 32. ff. ad l. Aquil. l.
2. Tiso 108 ff. de verbis, obligat, cum similibus, sic
vice versa vbi diuersa est iurius ratio, iuriis
quoque dispositio debet esse diuersa, l. bar afflo
4. iuncta glossa. Secundo dicas, recepta à
Bar. in princip. & num. 1. ac ceteris communiter
ib. & l. fin. vers. Separatum, ff. de calumniatori. l.
Pspinianus 20. at 21. ff. de mineralibus, l. fin. vers. Qui
vero iuncto verbi cuius diuersitas illa ratio est,
ff. de ruit nupt. si ita scriptum 16. ff. de manumis-
sestionis. si seruus 19. ff. de statu liberis, cum simili-
bus, ex quibus si pro regula tradiderunt ultra
ordinarios vbiq. Antonius Barbo, in cap.
post translationem 1. numero 34. vers. Tu dic, de
renunciis. Tiraquell. intrat. cessante causa 1. p.
num. 17. Euerard. in locis legis lato 18. separa-
tis. & loco 78. à ratione legis strida, obique n. 1.
vltra alios congestos ab Aug. Barbo axioma 74.
numer. 6. & axioma 20. 5. num. 6. & in locis communi-
bus argm. loco 37. diuersis, Simone Vaz Bar-
bo, & Gabr. Aluarez ad axiomas & loca iuri-
ris communia lit. R. illo numero 6. ad finem, hoc
vero numero 19. & 20. Vnde etiam * non potest
videri correcita decisio Textus in l. me cui 32. Cod.
de locato, per Text. in dicit. Congrat. 4. & in l. fin.
Cod. de locato, pred. ciud. lib. 1. cum in lon-
ge diuersis casibus, planeque distinctam, ac
separatam rationem habentibus loquantur,
maxime cum in dubio iurium correctione om-
nino vitanda sit. L. si quando 55. Cod. de m. iusta-
menti. lani. Cod. de m. iusta. lib. 1. ordinari. verbis eti-
matis, differ. 29. de elei. in 6. cum similibus idque plane vo-
luerunt omnes sup. à nobis relati, sub numero
32. maxime Valac. & q. 24. numer. 1. vers.
Caterum, & Patlad. differ. 109. 8. 1. numer. 14.
& 15. qui regulam constituent ex dili. l. ne
cui, camque rectissimum cum communis limita-
ri subiungunt in terminis dili. l. congruit, & dili.
finalis.

Quam verissimam resolutionem Granatenis
Senatus me iudece amplexus est de mense Octo-
bris an. 1692. in causa evacuationis donis aduer-
sus Ioannem à Cocco, inquit in ciuitatis Gra-
natensis motu ex parte D. Ioannis à Najera, qui
post lapsum tempus locationis, primo illi
facte, domum ipsam ab eadem ciuitate con-
duxerat, adcōque eius possessione sibi tradi,
illunque ab ea expelli ex iure à ciuitate celso
contendebat, nam cum ordinarius index, ne-
glecta rei allegatione, quod pro pretio ab al-
tero oblatu, quod & ipse obtulit, ei est
præferendus, nihilominus evacuationis, &
expulsionis mandatum aduersus eum protu-
lisset, nostrum ab illo provocauit Senatus,
in quo id per supra dicta reuocandum duxi-
mus, Ioannem manutenebentes in possessione,
& conductione dominus pro sequenti tempore,
sub eadem penitio, idemque conditionibus,
qua ab altero offerabantur. & is postea, ut
cognoui, quo rem ageret cautius, dominum
candem in emphyteusum viralitiam à ciuitate
acepit.

Terrio principaliter mouentur hi, quos in
initio huius disserit, retulimus ex decisi Tex.
in cap. 1. de locato, vbi Portuensis Episcopi,
Ap. Sedis legati constitutio approbat, scho-
laribus probihens hospitiorum seu domorum
conductionem in lesionem, vel præiudicium
aliorum scholarium inhabitantium, nisi prius
consenserit, tempus conductionis, & habita-
tionis eorum elapsum, vel ipsi inquinili sumum
nouæ hujus conductioni consensem præstare-
rint, atque ita per cum Text. volunt, inqui-
linorum hoc esse privilegium, vt dum ipsi
voluerint in domo conducta remanere, non
possit illa ab aliis conduci in eorum damnum,
nempe pro eodem pretio, quo inquinili sumum
eum conductum habebant, vel etiam pro ma-
iore, si idem ab illis pretium offeratur. Sed
quis non videat, hoc ibi specialiter statutum
esse in favorem scholarium domos inhabitan-
ti, dum in generalibus studiis ad Reipu-
blicæ proficiendum versantur, atque ita portus
indicationis ius commune dili. l. ne cui, in contrarium
esse, vt sepe diximus, quod & volunt
glossabi, verbo sub excommunicatione, in fin.
apertius gloss. verbo locandi in d. l. ne cui 32. C.
ed. titul. & verbo maneat, in fin. in d. l. fin. Ca-
de locat. pred. ciud. libr. 11. vbiq. communis,
quam resolutum Rebutus de privilegio. Scholar.
privil. 9. Nicol. Boer. decisi. 115. num. 3. vers.
Item fallit in magistris, Anton. Gomez tom.
2. var. c. 3. num. 5. vers. Secundio addi. Petri
Ducius reg. 2. 13. ampliata. 3. vers. Idem oī. Did.
Perez ad l. 8. tit. 2. lib. 1. ordinari. verbis eti-
matis, in princip. Aluari. Valafcaus, qui & indu-
ctiōne negat dili. c. 1. de locato, in tract. de
iure emplo. q. 24. num. 2. vers. Rofus Vicent.
Carocius de locato, 3. p. tit. debet. q. 1. num. 10.
Petrus Barbo ad l. 1. ff. salut. matrim. p. 7.
num. 51. vers. ult. Ioan. Parlard. in sequente
differ. 190. num. 16. Anton. Cardoso in praxi iudi-
cium, & aduocat. verbo locatio, num. 16. in fin. no-
uissime Dida Brito ad c. 1. de locato p. 1. numer. 1.
(qui & ipse ex num. 1. contendit, nec id in d. cap.
1. probari, nonnulli adactus rationibus, quas
in praesentiarum discutere nec vacat, nec na-
tus est) Ioan. à Sande d. lib. 1. definit. fristom. cit.
6. defin. except. 1. idque apud nos probatum est
in l. 9. vers. La nona es, vbi & notat Greg. Lop-
glos. 15 & 16. tit. 9. parti. 1. & in l. 5. vers. Oto-
pis. & ad proxim commenda Paz in praxi tem.
3. cap. 6. 5. num. 11.

Ulta præfata argumenta, que (vt dixi-
mus) speciales continent casus, alia quo-
que à similitudine ducta pro sua sententia ad-
fuerint hi, qui generaliter volunt, prius con-
ductorem,

ductorem, idem quod nouis offerten, ei esse
præfrendus, quæ præcedentibus multò debili-
orū sunt. Quale, illud imprimis est à Rugi-
nello allatum d. cap. 22. numer. 5. quod primus
conductō præferatur secundo, in rei locata
possessionem inducto, ex sententia Iasonis in l.
quories, 15. limitat. 1. sub numer. 23. C. de res vendi-
cat. quod late ego discurro, & ab soluto sum-
ptum falso ostendo differat. 19. præter-
quam quod eti verum est, non recte ad no-
strum casum applicaretur, qui longè diversus est,
ex vulg. reg. l. paginaria 10. alias 21. ff. de minor.
cum similibus. Huiusmodi est & illud, ab co-
dem consideratione numer. 14. & 15. quod colo-
nus teneatur fractus rei locata potius do-
mino, & quam alteri eodem pretio vendere, vt ex
Calcone confi. 8. numero 35. Et alii probar-
nam & id parum apte ad nostrum casum ad-
ducunt, ob longam inter dominum, & pri-
mum conductorem differentiationem, que de re
etiam inferius ego differo differat. 17. Denique
& id leniusculum est, quo idem Ruginellus
nudit. num. 13. quod conductor in re conducta
plerumque soleat meliorationes facere, atque
ita hoc casu multò magis admittendum sit, cum
est non præfendunt, arg. Text. in l. penult.
ff. locat. & in l. domes 5. ff. de lega. 1. cum tra-
ditis à Paristo confi. 7. 9. num. 15. lib. 1. & alii à
fe relatives, quia nec hoc absolute verum est,
maleque ex illis legibus deducitur, quæ tan-
tam agenti de reputandis meliorationibus, aut
necessitate adiunctionis sumptibus à colono
in solutione pensionis, & ab herede, fidei-
commisso postmortem grauo, in ipsius fidei-
commisso resiliuntur, ne necet verum est,
concludere præcisè his in casu melioratio-
nis facte, id quod certis tantum casibus ve-
rificari potest, iuxta superius tradita à numero
21. & que ad interpretationem Tex. in cap. ad
aures 7. de rebus Eccles. differat. 15. dicemus
laudes.

D I S S E R T A T I O N E X I V .

De locationis instrumento, post pri-
mam unitat alteri conductori facto,
an ex vi eius quasi executiū primus
expelli possit? An item aliae excep-
tiones, quam que iure Regio nomi-
natim designatae sunt, in via ex-
ecutiā regulariter admittantur, vel
non? ac nominatim de except. latio-
nis ultra dimidiā, & except. adul-
terij; & qualiter, quibusque casis
aduersis tertium executioni lo-
cus sit?

S V M M A R I A .

1 Conditor secundus successus, sive qui primus
post lapsum conductionis eius tempus successit,
si publica scriptura manebit sit, an eius vir-
tute summariam, & executiū idem habeat
ad primum expellendum? & n. 3.
D.D. Vela differat. Iuris Tom. I.

- 2 Summaria, & executive via, per ordinariam cof-
fare, aut impediti non debet, & qualiter hoc
procedat? n. 6.
- 3 Infrumentum publicum locationis secundo suc-
cessu conditori factum, sive suam exercere ne-
quit aduersus primum, cum quo illud confitum
non est, nec contractus celebratus.
- 4 Executive via ex publico instrumento competet,
non est alio iure confenda, quam personalia
acta, quæ ex contractu vel quasi, in eo contento
proficiuntur, sed idem reguli metiri debet, vt
ad tertium passus non transeat.
- 5 Conductor secundus successus si cessationem al-
iquam haberet à domino, aut translationem in-
ris eius aduersus primum, necessarium ipsi non
esse publicum locationis instrumentum, vt
summaria sibi via competet ad illum expli-
cendum, & quare? cum n. eq.
- 6 Exceptio relocationis verbalis, a priori conda-
ctore obiecta in indicio summario evacuationis
sibi à secundo conductore moto, non ob id rati-
onem, & id leniusculum est, quo idem Ruginellus
nudit. num. 13. quod conductor in re conducta
plerumque soleat meliorationes facere, atque
ita hoc casu multò magis admittendum sit, cum
est non præfendunt, arg. Text. in l. penult.
ff. locat. & in l. domes 5. ff. de lega. 1. cum tra-
ditis à Paristo confi. 7. 9. num. 15. lib. 1. & alii à
fe relatives, quia nec hoc absolute verum est,
maleque ex illis legibus deducitur, quæ tan-
tam agenti de reputandis meliorationibus, aut
necessitate adiunctionis sumptibus à colono
in solutione pensionis, & ab herede, fidei-
commisso postmortem grauo, in ipsius fidei-
commisso resiliuntur, ne necet verum est,
concludere præcisè his in casu melioratio-
nis facte, id quod certis tantum casibus ve-
rificari potest, iuxta superius tradita à numero
21. & que ad interpretationem Tex. in cap. ad
aures 7. de rebus Eccles. differat. 15. dicemus
laudes.
- 7 Ad hanc naturam causam ordinariam supponit,
& qualiter longum requirent examen dicunt?
- 8 Exceptio longum examen petre, sive alterum in-
daganum requiret dictum tam respectu tem-
pore, ad cuius probacionem necessary, quam indi-
cavit summaria sibi quo opponit. & quare?
- 9 Exceptio non dicitur alterum indaganum require-
re, si intra paucos dies examinari valent, id
quod indicis arbitrio relinquuntur vbi certius
terminus non fuerit instantia, & processus af-
figuntur.
- 10 Exceptiones dicuntur in continitis probari posse, si
intra terminum instantia, & processus ad utrum
assignatum probari valent.
- 11 Exceptiones in causa executiva opposita, intra
decem dies omnino probari debent.
- 12 Exceptiones aduersus executionem opposita;
est certa Regis legibus expressa fuerint, ad eas
cum similitudinem cetera omnes tandem equi-
tatem habentes admitti debent, qua intra de-
cem dierum terminum ipsi legibus definitam
probati valent; id quod laeti probatur, &
examinatur.
- 13 Exceptio lesionis ultra dimidiā opposita exec-
utiū agensi ex instrumento venditionis;
aut locationis, omnino diffimile Parladoris
videretur ab his, quæ Regis legibus expressa
sunt; & adeo male executiū via quadragesim
a pullata vestis ad ruptas, cuius ferentia
reducuntur, & contraria præzis remissione re-
fuerint.
- 14 Decisio incidentis Hispalensis Senatus de exceptio-
nibus ultra dimidiā in executive indicio
opposita.
- 15 Terminus decem dierum, iure Regio probandū
exceptionibus in via executiva præmissus, pro-
rogari non potest, nisi ad instantiam alterius,
cuius fauore indulitus est.
- 16 Decisio incidentis Granatenis de exceptione ad-
uersiū maris opposita in indicio executivo re-
servatione doli.
- 17 Vix per adulterium datum, & alia bona amitti;
eaque marius lucrativus.
- 18 Quæ reg. procedit, etiam marius vix per adulterum
criminaliter non accusat, sed ci-
miserit tantum ab date agat proper adul-
terium; aduersus Bar. magis communiter impro-
batur.